५ पाने

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक [illegible] दाप. २(२)

ग्रंथ नाम उखलाबंधन.

विषय मराठी काव्य.

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

મેહેરબાન સાહેબ.

વિનતિ કે [illegible] નું લગ્ન વઇશાખ વદ. ૫ વાર મંગળ ને રોજ સાંજના [illegible] નિર્ધારયું છે તે ઉપર આપ કુટુંબ [illegible] વહેલા પધારી મંડપ ની શોભા વધારશો [illegible] વિષ્ણુરુંવ નરશુપંથના ઘરમાં—

રાવસાહેબ ગોપાળરાવ હરી દેશમુખ.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

अथउखळाबंधनप्रारंभ   धरिनसोनिदोरज्जुभुजंगमा धरिअश्या
रितिज्ञोस्थिरजंगमा उखळरज्जुतयाप्रभुचाकटि भ्रमहरीहरिजोश्रम
संकटी १ करुनिवंदनत्यापुरुषोत्तमा कथीनबाल्यकथाअतिउत्तमा स
गुणसुंदरआकृतिधाकुटी उखळत्याप्रभुमुर्तिचीयाकटी २ सकळगुंत
लियाग्रहकिंकरी मथनतेसमइजननिकरी स्वसुतबाल्यचरीत्रचिगात
से हरिकयाजननेतुम्ही गात [illegible] स्वसुतबाल्यचरीत्रमहोदधि स्मरत
गातसुखेंमथिवोदधी रुचीर[illegible]चीकीजननीचेते समजतिनंधीकेज
ननिचते ४ मथुनितंबीनितंबि[illegible]चावरी कटितटिकटिसुत्रचिसांवरी
कनककंकणद्वंदहीवाजती मुखीमुखाश्रमबिंदुविराजती ५ श्रवणिचे
श्रवणिनगहालती गळतिगुंफीलीयासोरिमालती गुसळीतांकुचकुंभ
होकांपती अमृतज्यातिजघकमळापती ६ फिरवितेरवितेदधिभीत

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

उखळ (3)

भीतरि॥

१ री मिरविंतेजननगावरीं स्वकरीतेकरीचंचळतामनी उपरमेपरमेस्वरगा
यनी ७ बाईम्याउगविंताचीरविला भरूनिदाटदहीचरविला त्यानगेफि
रवितांचिरविला सारकाढुनिढरिचरविला ८ मथीपुत्रभावेंअसीगायमा
ये स्तनीप्रेमपान्हा तिच्याकायमायें अश्यामाजिजेसर्वसंसारसाक्षी
असीजेस्थळीगोपीकासारसाक्षी ९ पुढेंप्रेमपान्हाभिजेआंतचोळी
हरिह्मणमानुनीतेह्मातचोळी भक्तीनेअर्पिल्याचीस्पृहाहा ह्मणा
निह्मणेंव्यर्थजातेअहाहा १० [illegible]वव्यापकचीत्स्वरूपी नघववेतार
संसारसाक्षीरूपी पुत्रतरूपासीजयासीदावी तेभोक्तातात्याचीमुखें
वदावी ११ जननिच्यास्तनदुग्धरसार्पणें स्वसुखतृप्तिहीमानिचीतर्पणें
ह्मणीअसारसजायगळोनियां ह्मणेनघेहरीहेचीकळोनियां १२ क्षू
धीतमीस्तनदेमज्जाकरी ह्मणुनियांरविगाढधरीकरी वरितबैसुनि

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

५

देखतननागरी। मनजीचे बुडे ते सुखसागरी। १३ मुखमुखांमतरस्मि पाहात
से तुम्हि हीकांस्वमनीं न पाहात तसें परितयासहीटाकुनि धांवतें तुंम्हि ही
घ्यालक्षणी अजिधांवते १४ त्रिभुवनात्मकराज्यहीयेकरा त्यजुनी देही
री भक्तीचीहेकरा जरि बुडोनि [illegible] स्तहो जातसें तरि बुडो हरी ते त्रिभजा
तसें १५ प्रभ्रसनेणोनिचपुत्र भावें [illegible] गोलक्षणी स्त्रीप्रकृतीस्वभावें लोटु
नियांचक्रगदायुधातें धांवुं [illegible] तयाकुधातें १६ तोप्रेमपान्हा अवु
घाचिमातें न पाजी त्याकां पुरुषा [illegible] मातं म्हणोनि कोपासचढे हरिता जोक्रो
धकामास्मरणें हरितो १७ चाउनि बाष्टदशानीमधुकैगभारी। फोडि फिळे
करुनि ते दधिपात्रभारी। शिळाघरांत हरी घालुनि पाणी त्यांना देमर्कट्या
सोन वनितची आणि खातो १८ मिघे स्वभक्तीरस कीर्तनि वोरसाचा टा
कुनि त्यामजइला निजगोरसाचा लोणयादध्यासि हरि तो न कधि भुके

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

२ ला कां फार लोभ म्हणउनि विनास केला १९ मृषा अमृडोळा परि क्रोध साचा
हरि दाखवि अर्थ येथें असाचा मृषा निरंनेत्रांत माने सदावी मृषा क्रोध वा
र्ता कसी हे वदावी २० पिता था नि [illegible] लोटि ग्राम्या भुकेल्या म्हणौनि असा
बाळकें क्रोध केला सुधा क्रोध [illegible] ग करी रुदनांत म्हणें माय तेकां असें
नंदनातें २१ असा पात्र फोड [illegible] पांणी मृषा दाखवी लोचनामाजी
पाणी परि क्रोध जो वोष्ट चाउनि [illegible] नयाची मृषा काय कवा र्त्ता वदावी २२
कोण्हा दीसेना जननी असेना [illegible] युध्यत दैत्य सेना कोण्हासी वो
चाउनि वोष्ट दावी न क्रोध वार्ता [illegible] कि वदावी २३ ऋषी आपणा ज्ञानदृष्टी
पाहाति म्हणौनि असा दाउनि कोप हाति शिळा घेउनि पात्र फोडी म्हणावा
न मिथ्या तइ क्रोध साचा गणावा २४ विना क्रोध हा मारिता दैत्य सेना ऋ
षी जांणति क्रोध याला असेना मृषा क्रोध वार्ता हरिची वदावी जिरले त्या

6

सहीक्रोधकांदेवरावी २५ अझ्यासहीक्रोधकसाउगवा तोत्यामुनीश्वासही
गउगवा कींशाहूभक्तावरीसाहूवेना तेथेंक्षमासोसुनिराहूवेना २६ भे
भक्तीनेआवडतातिभक्त जेभक्तिनेतेनगणीविभक्त तेभक्तिनेंजोरसयो
जिलाहो दिल्हानत्याचामजआनिजातें २७ स्मरोनिमहात्म्यचरित्रगा
ये इवेंसीजेंदेखुनीवक्रगाये तोप्रेमपान्हामजलातसाहे नपाजितांजा
यनेतनिपाहे २८ भजोनिहूये [illegible] तेंविजाती सप्रेमहीकाम्यफळासी
जाती दुग्धासीधावेंपुरुषांत्रमात टाकूनिमाताप्रीयतेनमातें २९ ख
राचीहाक्रोधमुनिसहावी कथामलाचीगतिहेवदावी आतांपुढेंकौतुक
कायकेले तेआइकाचीत्तजयाभुकेले ३० तेदुग्धनीठकरीतांक्षणये
कजाला तोआठवीजेंनीत्याक्ष्टधितांअजाला यथानदेनम्हणुनिम
निह्लपाहे देखेनत्यासीपरितल्हतपात्रपाहे ३१ हांसपरंतुबकुगोर

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

३ सनाझाज्याला मारिनयास्तवमनीचम्हणेअज्याला काळीधरूनीअवलोकनजो
करीते देखेघरांतमगयेअतिलाकरीते ३२ नोकाष्टउखुखळष्टष्टीभागी
उभाउजेमर्कटहीविभागी करूनिरवातीनवुनितिपांणी याखुनिसिकाप्र
भुचक्रपांणी ३३ उडीटाकुनीयांपळतांहरीता समस्ताभयालागीहीजोह
रीती नतीसांपडेकीजयाकामनांदी नगहपडेत्याचियात्यामनाही ३४
श्रमेश्रांततिचाबकुदेहजाला [illegible]धावतायेहूपात्याअज्याला जसीहस्ती
णीबाळहस्तासीहस्ती यशोदध[illegible]हस्तस्वहस्ती ३५ कृतापराधेप्रभु
रूदनाते करीधरीत्यामधुसुदनातें करीउगारीवरीनेत्रभारी कांपेभयेदे
खुनिकैगभारी३६ अहोलोचनिपुरवाहेजळाचा मुखीमाखलारंगतो
काजळाचा मुखाउपरीनाचविआडपांणी भयेंताडणाच्याप्रभुचक्रपांणी
३७ नीळपंकजतनुसकुमारा देखतांअजिअस्यासकुमारा वेत्रहाखवीज

...Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

रीघननीळा। हांणवेनजतरी। त्याजननिळा ३८ संत्रस्ततोदेखोयशामुरारी। उगा
रीतांवेत्रभयेंथरारी। टाकुनिकागेमधुसुदनातें बांधुम्हणेंत्यानिजनंदनातें
३९ नकामनाज्यासनवासनाही। प्रेमेंवीणाबंधनत्यासनाही। तेंप्रेमवाढेहृद
यांतमाये टावांततीच्याम्हणउनिमायें ४० ब्रंम्हांडकोटितकदापिमाता
बाधोतयातेंशक्तीचमाता वाटेअसोजेम्बजननीवदावी। आधीअबद्धतया
सदावी ४१ हाअनंतचित्तयापिशाकी। बाळरूपजननतीअवलोकी। बं
धहाम्हणतियेरितिजाणा दाखवीतरपीयाचीसुजाणा ४२ एवंद्विधाकौतु
केंदेवदावी। कथाअसीहेरुचितेवदावी। नबांधवेकेवीतयाप्रकारा वदा
कसाबंधहोनीविकारा ४३ आधिचदावेंउखळासमाये बांधेनत्यामाजीमु
कुंदमाये बांधेजसाकांइतरानराहे तोदोनिबोटेव्यवधानराहे ४४ पाठी
कडेउखळआणुनिमध्यभागी। पोटाकडेजननिअग्रयुगी। विभागी। देईनि

Joint property of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

४ गांठिम्हणतोनपुरेरचिदावे यानंतरेनवलहोइलतेवदावो ४५ हावेंउजेजो
डुनित्यासोमांये बांधेरीतरीत्यानहुरीनमाये बांधेचदाविअवघ्यायहोची
तन्होउणेतेनवलावरूची ४६ जेतेउणेअंगुळदोनमाजी आश्चीर्यतेगोप
वधुसमाजी मातेसहीविस्मयफार वाटे तन्होनेयबुद्धिविचारवीट ४७ न
आदीमध्यांतअनंतजाला बांधे [illegible] तयाअजाला जरीस्वयेंसर्वजगांत
माता तेबांधेतयत्नकरूनिमाता ४८ [illegible] हेतवनेणोतिचीकष्टभारी माताक
रीदेखुनिकेठभारी दयाकवा [illegible] नीसपाहे बांधोनिघदाखविरूहूपा
हे ४९ किंमुक्तीबंधासहीदेवदेता जेआत्मविद्यागुरूदेवदेतो मुक्तस्वयेंमु
क्तीहीदेअहोतो प्रेमेंतयाचाप्रभुबद्धहोतो ५० प्रसादमोटाविधिपावलाहो
परंतुल्यत्यालागीहीदेवसोहो नदेअसाआंणिशिवादिकांही नवठयहीदे
वअनादीकांही ५१ उरीमदाश्रीजगदेकमाता गुणीतिच्यायेघडियेकमा

ता गोपीप्रज्ञादांशतइतिलाहो होतांरमेत्यागीअंतर्कलाहो ५२ एवंचलक्ष्मी
कमळासनांहो प्रज्ञादऐसाकवणासीनांहो बांधानिघेगोळणिच्याचहाती
ब्रंम्हारमाकौतुकदेपाहाती ५३ बांधयशोदाबहूतांउपाई यत्नाविणेंवा
मनत्यासुपाई प्रेमेंचिबांधेअ[illegible]त्यातें केलेनजाणीतपकायत्यातें
५४ इतिउखळाबंधनवामनकृतसमाप्तः

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com